

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 25.01.2024 § 11

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 25.01.2024

§ 11

Oikaisuvaatimus kunnossapitopäällikön vahingonkorvausasiassa tekemästä päätöksestä /
Kaatuminen 9.2.2023 Puolukkapolun kävelytiellä

1021/03.02.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Lakimies Laura Sillanpää p. 044 482 0789

Kunnossapitopäällikkö Pasi Leppäaho p. 050 398 5729

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Vahingonkärsijä on 16.2.2023 päivätyllä vahingonkorvaushakemuksella ilmoittanut 9.2.2023 klo 07:00 Puolukkapolun kävelytiellä tapahtuneesta kaatumisesta. Vahingonkärsijä vaatii vahingonkorvauksena kaupungilta lääkäri-, lääke- ym. kuluista yhteensä 783,90 euroa.

Korvaushakemus hylättiin 3.11.2023 tehdyllä viranhaltijapäätöksellä 45/2023, koska kaupungin ei katsottu laiminlyöneen kunnossapitovelvoitettaan tai toimineen huolimattomasti tai virheellisesti. Kadunpitäjänä Lahden kaupunki ei olisi voinut omilla toimillaan estää

vahinkotapahtumaa ja kaupungin urakoitsijan katsottiin toimineen kadunpitäjän asettamien selkeiden laatuvaatimusten mukaisesti. Kohteesta ei ole saapunut muita vahingonkorvaushakemuksia, eikä kaupunki ole vastaanottanut palautteita kyseiseltä alueelta.

11.11.2023 päivätyssä oikaisuvaatimuksessa vahingonkärsijä ilmaisee tyytymättömyytensä tehtyyn viranhaltijapäätökseen. Vahingonkärsijän mukaan tie ei ole ollut talvikunnossapidetty. Hän muun muassa katsoo, ettei töitä ole aloitettu ajoissa, ja että viranhaltijapäätöksessä on esitetty ristiriitaisia tietoja kunnossapitotoimien ajankohdasta.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty, eikä muutoin viranhaltijapäätöksen jälkeen ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden mukaan asiaa olisi syytä arvioida uudelleen. Viranhaltija on perustellut korvaushakemuksen hylkäämistä sillä, että kaupunki on suorittanut kohteessa ne toimenpiteet, jotka vallitseva säätila ja toisaalta säätilan muuttumattomuus huomioon ottaen ovat olleet kohteelle asetettujen laatuvaatimusten mukaisia. Lautakunnalle esitetään, että oikaisuvaatimus hylätään.

Taustaa

Vahingonkärsijä on 16.2.2023 päivätyllä vahingonkorvaushakemuksella ilmoittanut 9.2.2023 klo 07:00 Puolukkapolun kävelytiellä tapahtuneesta kaatumisesta. Kaatuessaan asiakas on satuttanut vasemman jalkansa eturistisiteen ja jalka on tarvinnut leikkaushoitoa. Vahingonkärsijä vaatii vahingonkorvauksena kaupungilta lääkäri-, lääke- ym. kuluista yhteensä 783,90 euroa.

Puolukkapolku on yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn kevytväylä. Väylä on osa Lahden kaupungin talvikunnossapitovastuulla olevaa kevytväyläverkkoa. Kadunpitäjä on luokitellut väylän osan

kunnossapitoluokkaan B. Kunnossapitoluokan B laatuvaatimusten mukaan liukkauden torjunnassa työhön on ryhdyttävä, kun säätilassa tapahtunut tai tulossa oleva muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvaan lisääntymisen.

Tällaisia tilanteita ovat sään lauhtuminen, alijäähtynyt sade, kostean pinnan jäätyminen (musta jää), väylälle valuneen veden jäätyminen ja jossain tapauksissa lumisade. Jalankululle ja pyöräilylle varatut katualueen väylät käsitellään koko pituudeltaan ja käytettävissä olevalta leveydeltään. Kunnossapitoluokan B toimenpideaika on 3 tuntia aikavälillä klo 06–24.

Ennen viranhaltijapäätöksen tekemistä asiassa pyydettiin kaupungin kunnossapitourakoitsijan lausunto. Kunnossapitourakoitsijan lausunnon ja toimittaman koneseurantatiedon mukaan ennen vahinkotapahtumaa kyseisellä kevytväylän kohdalla on tehty edeltävänä talvikunnossapitotoimenpiteenä lumen- ja sohjonpoisto 06.02.2023 klo 00:35. Aurassa käytetään karhentavaa terää. Vahinkoajankohdan jälkeen kevytväylällä seuraava talvikunnossapitotoimenpide oli liukkaudentorjunta (hiekoitus) 9.2.2023 klo 12:50. Lisäksi Puolukkapolulla on tehty polanteen tasausta 8.2.2023 klo 12:13. Polanteen tasausta on tehty Puolukkapolun osuudella, joka on Puolukkakadun eteläpuolella eli ei sillä Puolukkapolun osuudella, jolla kaatuminen on tapahtunut. Työlaji on aloitettu tielämpötilan noustessa nollan yläpuolelle. Urakoitsija on tulkinut työtä tehdessään, että Puolukkakadun pohjoispuolinen osuus ei tarvitse toimenpiteen toteutusaikana polanteen tasausta.

Vahinkotapahtuman tapahtuma-aikaan 9.2.2023 klo 07:00 säätila on ollut Launeen tiesääaseman mukaan poutainen ja lämpötilat ovat olleet seuraavat: ilman lämpötila 0,8°C, pinnan lämpötila -1,4°C ja kastepistelämpötila -2,3°C. Vahinkotapahtumaa edeltävänä aikana lunta on satanut seuraavasti: 07.02.2023 iltana satoi lunta lumikertymän ollessa noin 1 cm. Tämä lumikertymä ei ylittänyt aurauksen lähtökynnystä. Launeen

tiesäaseman mukaan 6.2.2023 tehdyn lumen- ja sohjonpoiston ja vahinkoajankohdan välillä lämpötila on vaihdellut seuraavasti: ilman lämpötila $-8^{\circ}\text{C} - +2,3^{\circ}\text{C}$, pinnan lämpötila $-8^{\circ}\text{C} - +1,8^{\circ}\text{C}$ ja kastepisteen lämpötila $-8^{\circ}\text{C} - +1,5^{\circ}\text{C}$. Tiesäasemadatan mukaan kadun pintalämpötila nousi nolnaan ja yli 8.2.2023 klo 8:15 sekä laski alle nollan 9.2.2023 klo 05:20 pintalämpötilan ollessa edellä mainitulla aikavälillä korkeimmillaan $+1,8^{\circ}\text{C}$. Säätilassa tapahtui aamulla 9.2.2023 muutos, jonka seurauksena pohjoisen alueen kunnossapitourakoitsija aloitti kevytväylien liukkaudentorjuntatoimenpiteet klo 7:30. 9.2.2023 aamulla otettujen valvontakuvien perusteella urakka-alueen kevytväylien pinnat olivat reagoineet vallinneisiin olosuhteisiin keskenään hyvin eri tavoin: osalla havaituista kevytväyläpinnoista oli yhä pitävä lumipinta, kun taas osa oli jäisiä.

Korvaushakemus hylättiin, kun kaupungin ei katsottu laiminlyöneen kunnossapitovelvoitettaan tai toimineen huolimattomasti tai virheellisesti. Kadunpitäjänä Lahden kaupunki ei olisi voinut omilla toimillaan estää vahinkotapahtumaa ja kaupungin urakoitsijan katsottiin toimineen kadunpitäjän asettamien selkeiden laatuvaatimusten mukaisesti. Vahingonkorvausvastuu kadunpitäjälle voi syntyä vain, jos kadunpitäjän toiminta on poikennut siitä, mitä siltä kohtuudella voidaan vaatia. Tässä tapauksessa poikkeavuutta ei ole ja vallinneissa olosuhteissa urakoitsija on toiminut kadunpitäjän asettamien selkeiden laatuvaatimusten mukaisesti. Perustetta kaupungin vahingonkorvausvastuulle ei katsottu olevan olemassa.

Oikaisuvaatimus

11.11.2023 päivätyssä oikaisuvaatimuksessa vahingonkärsijä ilmaisee tyytymättömyytensä tehtyyn viranhaltijapäätökseen. Vahingonkärsijän mukaan tie ei ole ollut talvikunnossapidetty. Hän katsoo, ettei töitä ole aloitettu ajoissa, ja että viranhaltijapäätöksessä on esitetty ristiriitaisia tietoja kunnossapitotoimien ajankohdasta. Vahingonkärsijä ihmettelee, että miten maininta siitä, ettei muita korvausvaatimuksia tai ilmoituksia sattuneista vahingoista ole kaupungille saapunut, on relevantti hänen tapauksensa kannalta. Oikaisuvaatimuksessa hän mainitsee myös käytössään olleista asianmukaisista talvijalkineista ja jo aiemmin lähettämistään todisteista. Vahingonkärsijä kertoo aiheutuneen vamman vaikuttavan elämäänsä huomattavasti, ja ettei tietoa mahdollisesta pysyvän vamman jäämisestä vielä ole. Asiakas katsoo, ettei hänen vaatimansa korvaussumma ole kohtuuton, ja että aiheutuneet vammat ja haitta tulisi ottaa asian käsittelyssä huomioon.

Vastaus

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapitolaki sallii kunnan antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito ja puhtaanapito ovat laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava.

Lahden kaupungin kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen eli kaupungin on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja

syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokauden aika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Kunnossapitotoimenpiteet on suoritettu alueella kunnossapitolain edellyttämällä ja asianmukaisella tavalla. Urakoitsijalta on hankittu päätöksenteon tueksi tarvittavat selvitykset tehdyistä kunnossapitotoimista. Vahinkopäivän liukkaudentorjuntatoimien osalta mainitaan, että viranhaltijapäätöksessäkään ei ole esitetty tapahtumapaikalla tapahtuneen hiekoitusta klo 7:30, vaan että kaupungin urakoitsija on aloittanut tuolloin liukkaudentorjuntatoimenpiteet ja toimenpideaika on alkanut tästä ajankohdasta. Lisäksi täsmennetään, että vahinkotapahtumaa edeltäneenä päivänä tehdyn polanteenpoiston osalta viranhaltijapäätöksessä on mainittu, että urakoitsija on polanteenpoistoa tehdessään tulkinnut Puolukkapolun pohjoispuolisen osuuden olleen siinä kunnossa, ettei kyseisellä osuudella ole ollut tarvetta polanteenpoistolle. Keliolosuhteet huomioon ottaen ei ole katsottu olleen tarvetta ryhtyä muihin, kuin urakoitsijan suorittamiin kunnossapitotoimiin. Kadunpitäjänä Lahden kaupunki ei olisi voinut omilla toimillaan estää vahinkotapahtumaa. Kadulla liikkuvan tulee noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty, eikä muutoin viranhaltijapäätöksen jälkeen ole ilmennyt sellaisia seikkoja, joiden mukaan asiaa olisi syytä arvioida uudelleen. Lautakunnalle esitetään, että oikaisuvaatimus hylätään.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä voi tehdä kunnallisvalituksen vain laillisuusperusteella. Korvausvastuun osalta ei voi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 25.01.2024 § 11

hakea muutosta kunnallisvalituksella. Sen sijaan asianosaisella on oikeus vaatia vahingonkorvausta riita-asiana käräjäoikeudessa.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: oikaisuvaatimuksen tekijä